

ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КРИЧИМ

Правилата за ползване на мерите и пасищата на територията на Община Кричим са изготвени съгласно изискванията на чл. 37о, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и съдържат:

1. перспективен експлоатационен план за паша;
2. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за общо и за индивидуално ползване, и тяхното разграничаване;
3. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени предимно за косене;
4. прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите;
5. мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите, пасищата и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения;
6. ветеринарна профилактика;
7. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси;
8. построяване на навеси;
9. въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси;
10. охрана;
11. режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината;
12. карта за ползването на мерите, пасищата и ливадите по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели.

I. Перспективен експлоатационен план за паша

1. Перспективният експлоатационен план е разработен на основание и във връзка с Програмата за развитие на селските райони /ПРСР/ в страната. Цели на перспективния експлоатационен план са:

1.1. Дългосрочно опазване на пасищата, мерите и ливадите в Община Кричим и опазване на биологичното разнообразие, с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на природата паша, от изоставяне на пасищата, мерите и ливадите и използване на земите за други цели.

1.2. Установяване на контакти между управляващи, учени и собствениците и ползвателите на животновъдни обекти с цел постигане на максимална ефективност при използване на мерите, пасищата и ливадите и достигане на максималния възможен екологичен ефект при ефективно разходване на средствата, получени чрез финансовите стимули на Европейския съюз, предназначени за развитието на земеделието.

1.3. Създаване на модел за формиране на сдружения на собственици и ползватели на животновъдни обекти, които ще допринесат за по-нататъшното развитие и икономически растеж на районите с пасища, мери и ливади.

1.4. При разпределяне на пасищата да се отдаде приоритет на животновъдните обекти покрили европейските изисквания, както и тези с одобрени и изпълняващи в момента проекти по ПРСР за стабилизиране на икономическото състояние на животновъдните обекти и утвърждаване като фактор за развитие на животновъдството.

II. Частите от мерите и пасищата за общо и индивидуално ползване

1. Общинският съвет определя с решение, прието с мнозинство от общия брой на съветниците размера и местоположението на мерите, пасищата и ливадите за общо и за индивидуално ползване в зависимост от броя и вида на отглежданите пасищни животни на територията на община Кричим.

Списъкът на мерите, пасищата и ливадите за индивидуално ползване с категории се обявяват в общината и се публикуват на интернет страницата на общината в срок до 1 март.

По смисъла на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи ЗСПЗЗ „общо ползване” е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери, пасища и ливади, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

2. Ежегодно, в срок до **10 март** собствениците и ползвателите на животновъдни обекти заявяват писмено желанието си за ползване на пасищата, мерите и ливадите с подаване на заявление **/по образец/** до кмета на общината, **към което се прилагат документи, определени в правилника за прилагане на закона.** Заявлението се подава лично или по пощата и се регистрира в общинска администрация. Заявлението съдържа информация за броя на регистрираните в Интегрираната информационна система на БАБХ пасищни селскостопански животни по видове и заявяване начина на ползване на пасищата, мерите и ливадите – индивидуално, при условията на общо ползване или чрез сдружение.

3. На територията на община Кричим се назначава комисия в състав: от трима до петима редовни членове, един от които - правоспособен юрист, и двама резервни членове. В състава на комисията се включват представители на общинска администрация, един от които е правоспособен юрист и ветеринарен лекар /обсуждащ ветеринарния участък/. Участието на ветеринарните лекари се съгласува с директора на ОДБХ.

Назначената комисия, определя необходимата за всеки кандидат площ по реда на чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ и разпределя имотите за землището на общината. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата които притежават най-малко животински единици. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок до 1 май.

4. Комисията определя и маршрутите на придвижване на животните в землището на община Кричим, които следва да се спазват от всички ползватели на пасищата, мерите и ливадите при отвеждане на животните на паша. При неспазване на маршрутите за придвижване на селскостопански животни до местата за паша и водопойте се налагат санкции, съгласно Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата и общественото имущество на територията на община Кричим.

5. Постъпилите заявления ежегодно се разглеждат на заседание на Комисията, свикано от кмета на община Кричим, като изготвят протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок до **01 май.** Комисията заседава при наличие на обикновено мнозинство. Всички решения се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите.

Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1

животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите.

6. Ежегодно приеманите годишни планове за паша и ползване на сено се допълват с общински мери, пасища и ливади.

7. Пашата на селскостопанските животни да се извършва в светлата част на денонощието.

8. Собствениците и ползвателите на животновъдни обекти и/или техни сдружения, които кандидатстват за индивидуално ползване на пасищата, мерите и ливадите сключват договор за наем или аренда с Кмета на общината, съгласно чл. 37и, ал. 12 от ЗСПЗЗ.

9. При извършване на проверки за спазване на условията по сключените договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд:

9.1. Кметът на общината или оправомощени длъжностни лица, извършват ежегодни проверки за спазване на условията по чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ, обективирани в сключените договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд.

9.2. Спазването на условията по т. 9.1 се установява въз основа на изготвена и предоставена от БАБХ официална справка за всички регистрирани към 1 февруари на текущата година в Интегрираната система на БАБХ:

А: животновъдни обекти

Б: собственици или ползватели на регистрирани животновъдни обекти

В: пасищни селскостопански животни в животновъдните обекти

9.3. когато при извършване на проверките се установи, че

А: В животновъдния обект броят на регистрираните пасищни селскостопански животни е с над 30 на сто по-малък от броя им към сключването на договорите за наем или аренда, договорите се изменят, като площта се определя в съответствие с процентното намаление на броя на животните;

Б: В животновъдния обект няма регистрирани пасищни селскостопански животни, договорите за наем или аренда се прекратяват от кмета на общината, съответно директора на областната дирекция "Земеделие";

В: е настъпила промяна на условията по чл. 37и, ал. 1, договорите за наем или аренда се прекратяват от кмета на общината, съответно директора на областната дирекция "Земеделие";

Г: е заличена регистрацията на животновъдния обект в съответното землище, договорите за наем или аренда се прекратяват от кмета на общината, съответно директора на областната дирекция "Земеделие".

9.4. Договорите за наем или аренда по т. 9.1 не се смятат за правно основание съгласно чл. 41, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители, когато при извършване на проверките се установи, че са налице основание за прекратяването им.

9.5. В случаите по т. 9.4 съответната общинска служба по земеделие отписва имотите от регистъра на договорите за аренда и наем по чл. 49, ал. 1, т. 6 от Наредба 49 от ноември 2004 г. за поддържане на картата на възстановената собственост и уведомява кмета на общината – за имотите от общинския поземлен фонд.

9.6. Условието по т. 9.2, б. „А“, т. 9.3 и т. 9.4 не се прилагат за част или всички селскостопански пасищни животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, които са засегнати от тежко природно бедствие или епизоотии.

III. Частите от мерите и пасищата, предназначени предимно за косене

1. При ползване частите от мерите и пасищата, предназначени за косене се спазват следните изисквания:

1.1. не се използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на определените в приложение 1 и 2 на Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008;

1.2. не се изграждат нови отводнителни системи;

1.3. не се разорават затревените площи.

2. Лица, които поддържат затревените площи чрез косене, спазват изискванията по т. 1 и извършват:

2.1. първата коситба в равнинните райони от 15 юни до 15 юли;

2.2. косенето ръчно или с косачки за бавно косене, като косят от центъра към периферията, а когато това не е възможно - от единия край към другия, като използват ниска скорост.

3. В случаите по т. 2 лицата могат да извършват свободна паша на животни след последната коситба, с изключение на горските ливади, като спазват гъстота на животните до 1,5 ЖЕ/ха.

4. Лицата, които поддържат затревените площи чрез паша, спазват изискванията по ал. 1 и поддържат гъстота на животинските единици от 0,3 до 1,5 ЖЕ /ха.

IV. Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите

1. За прокари за отвеждането на селскостопански животни до местата за паша и водопои да се ползват съществуващите полски пътища или имотите с начин на трайно ползване „прокар“.

2. Общинският съвет приема решение и определя пасищата и мерите за общо и за индивидуално ползване.

V. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите и пасищата като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения.

1. Задължение на общината:

- да осигури безпрепятствено ползване на предоставените общински мери, пасища и ливади от местното население за пашуване на притежаваните от тях животни.

- да предоставя периодична информация и методически указания на ползвателите относно необходимите мероприятия по поддържане и опазване на мерите, пасищата и ливадите

2. задължения на ползвателите:

Ползването на общинските мери, пасища и ливади, включва следните начини за въздействие върху тяхното общо състояние, касаещо продуктивността, качеството и ботаническия състав на тревостоя.

1. При ползването на мери, пасища и ливади е необходимо да се спазват и Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, одобрени и определени със Заповед № РД 09-990/23.12.2009 година на Министъра на земеделието и храните.

2. При ползване на мери, пасища и ливади е необходимо да се спазват Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, а именно:

- За опазване на почвата от ерозия:

Национален стандарт 1.2. – Задължително е запазването и поддържането на съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделски парцел и сключването на споразумения между земеползвателите на даден физически блок.

- Запазване на структурата на почвата:

Национален стандарт 3.1. Забранява се използване на земеделска техника в парцели с преовлажнена почва.

- Осигуряване на минимално ниво на поддръжка на естествените местообитания:

Национален стандарт 4.1. Собствениците и ползвателите на животновъдни обекти, ползващи постоянно затревени площи (пасища, мери и ливади), са длъжни да поддържат минимална гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ха) или да извършват минимум 1 коситба за съответната година - до 15 юли за равнинните райони и до 15 август за планинските райони включени в обхвата на необлагодетелстваните планински райони.

Национален стандарт 4.2. Задължително е постоянните пасища и ливади да се почистват от нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), аморфа (*Amorpha fruticosa*) и къпина (*Rubus fruticosus*).

Национален стандарт 4.3. Задължително е да се запазват съществуващите полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел.

Национален стандарт 4.4. Задължително е опазването на земеделски площи в близост до гори от навлизането на дървесна и храстовидна растителност в тях.”

Национален стандарт 5.1. При използване на вода за напояване, собствениците и ползвателите на животновъдни обекти трябва да притежават съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.)

Национален стандарт 5.2. Задължително е осигуряването на буферни ивици с ширина минимум 5 метра по протежение на повърхностни водни обекти (реки, язовири, езера, море), с изключение на оризовите клетки, чрез естествена растителност (трева, дървета, храсти) или поддържани в чим. Забранява се прилагането на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици.

- Опазване на дивите птици:

Забрана за:

1. умишлено улавяне или убиване на диви птици с каквито и да е уреди, средства и методи;

2. умишлено разрушаване, увреждане или преместване на гнезда;

3. умишлено унищожаване на яйца на диви птици, включително в случаите, когато те са изоставени;

4. умишлено обезпокояване на дивите птици, особено през периода на размножаване и отглеждане на малките;*

*Забраните важат за земеделски стопанства на цялата територия на страната.

НАТУРА зона за птиците (забрани): Забрана за премахване на характеристиките на ландшафта (синори, единични и група дървета) при ползването на земеделските земи като такива;*

* Ограничения за постоянно затревени площи (пасища, ливади и мери) и обработваеми земи

НАТУРА зона за птиците (забрани): Забрана за използване на неселективни средства за борба с вредителите по горите (в селското стопанство);*

* Ограничения за обработваеми земи и трайни насаждения

НАТУРА зона за птиците (забрани): Забрана за косене на ливадите до 01 юли;*

*Ограничения за постоянно затревени площи (пасища, ливади и мери)

НАТУРА зона за птиците (забрани): Забрана за разораване и залесяване на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;*

*Ограничения за постоянно затревени площи (пасища, ливади и мери)

НАТУРА зона за птиците (забрани): Забрана за използване на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;*

*Ограничения за постоянно затревени площи (пасища, ливади и мери)

НАТУРА зона за птиците (забрани): Забрана за косене на ливадите от периферията към центъра, с бързодвижеща се техника и преди 15 юли;*

*Ограничения за постоянно затревени площи (пасища, ливади и мери)

НАТУРА зона за птиците (забрани): Забрана за промяна на предназначението и/или начина на трайно ползване на ливади, пасища, поляни, мери, мочурища, водоеми, водни течения, крайбрежни клифове (скали) в селскостопанския и горския фонд, с изключение на случаите, при които промяната е свързана със: изграждането на пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води, на съоръжения за укрепване на свлачища; пътища и други елементи (обекти) на техническата инфраструктура; реализиране на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, за които към датата на обнародване на заповедта в "ДВ" има завършена процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и/или чл. 31 ЗБР;*

*Ограничения за постоянно затревени площи (пасища, ливади и мери)

НАТУРА зона за птиците (забрани): Забрана за промяна предназначението на и/или начина на трайно ползване на ливади, пасища, поляни, мери, мочурища, водоеми, водни течения, пясъчни дюни в селскостопанския и горския фонд, с изключение на случаите, при които промяната е свързана със: изграждането на пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води, на съоръжения за третиране на отпадъците, на съоръжения за укрепване на свлачища; пътища и други елементи (обекти) на техническата инфраструктура; реализация на други планове, програми проекти и инвестиционни предложения, за които към датата на одобряване на заповедта в "ДВ" има завършена процедура по реда на глава шеста от ЗООС и/или по чл. 31 ЗБР.*

*Ограничения за постоянно затревени площи (пасища, ливади и мери)

НАТУРА зона за птиците (забрани): Забрана за разораване на пасищата и превръщането им в обработваеми земи.*

*Ограничения за постоянно затревени площи (пасища, ливади и мери)

3. Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

VI. Ветеринарна профилактика

1. Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните за съответната календарна година, съгласно чл. 118, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВМД/.

2. При поява на заразна болест директора на Областна дирекция по безопасност по храните издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта.

3. Постоянно действащите епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката.

4. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат задължителни, текущи и заключителни дезинфекции, дезинсекции и дератизации предвидени в съответната наредба, мероприятия за обезвреждане на околната среда, химизация на биотопи, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост.

VII. Частите от мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси

Като слабопродуктивни пасища се класифицират постоянни пасища върху почви от 8-а или 9-а категория, които обикновено не са обект на агротехнически мерки (торене, култивация, презасяване или дренаж) и обикновено могат да се ползват за екстензивна паша и не се косят или се косят по екстензивен начин чрез паша. Екстензивна е пашата до една животинска единица на хектар. Частите от мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасища се засяват с подходящи тревни смеси.

VIII. Построяване на навеси

Построяването на навеси в мери и пасища се извършва съгласно изискванията на Наредба № 19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им и Закона за опазване на земеделските земи /ЗОЗЗ/.

IX. Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси

Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищата е условие за поддържане на мерите, пасищата и ливадите в добро земеделско и екологично състояние. Неравномерното изпасване и утъпкване на тревите води до ликвидиране на тревната покривка, която е предпоставка за развитие на ерозионни процеси на почвата и намаляване на нейното плодородие. Използването на пасищата е системно и безсистемно (свободно). При системната паша се прилага парцелния принцип на паша, при който отделните парцели се изпасват последователно през 5-6 дни. Връщането към изпасаните парцели става след 3 до 6 месеца, през което време тревостоя се възстановява и се извършва биологическо самоочистване. Рационалното и щадящо използване на ливадите и пасищата е процес, който се контролира и регулира; дадена площ да се изпасва за не повече от 4-6 дни от говеда и 6-8 дни от овце; да се осигурява необходимото време за покой и израстване на тревите. Броят на животните на единица площ да е съобразен с продуктивните възможности на пасищата и с вида на животните. През пролетта пашата да започва, когато пасищата са добре просъхнали, а през есента да се прекратява около месец преди настъпване на трайните застудявания, за да израснат тревите и се подготвят за успешно презимуване.

X. Охрана

Ползвателите на мери и пасища от общинския поземлен фонд организират охраната на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем или аренда и за които са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

XI. Режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината

В определените екологично чувствителни постоянно затревени площи (ПЗП) в зоните по „Натура 2000“, е въведена забрана за разораване на тези площи от земеделските стопани. На площите от стопанството, попадащи в защитена зона от Националната екологична мрежа „Натура 2000“, да се спазват забраните и ограниченията за земеделска дейност, включени в заповедта за обявяване и плана за управлението ѝ. Когато защитената зона за опазване на природните местообитания съвпада със защитена територия съгласно Закона за защитените територии и в заповедта за обявяването ѝ няма разписани конкретни забрани и ограничения, земеделският стопанин спазва режима за опазване и ползване на защитената територия;

Слой „Постоянно затревени площи“ е нормативно определен в Закона за подпомагане на земеделските производители и въвежда забрана за преобразуването и разораването от земеделските стопани на постоянно затревените площи, включени в слоя.

Изискванията за кръстосано съответствие и условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние трябва да отчитат на първо място изискванията за опазване на биоразнообразието и околната среда и едва след това изискването за добро земеделско състояние.

Всеки ползвател на общински пасища, мери и ливади е длъжен да:

- Спазва забраните и ограниченията, разписани в заповедта за обявяване на съответната защитена зона по „Натура 2000“;

- Спазва режимите, разписани в плана за управление на защитената зона по Натура 2000 след утвърждаването му по реда на Наредба № 3 от 23 февруари 2011 г. за условията и реда за прилагане на мярка 213 „плащания по натура 2000 и плащания, свързани с директива 2000/60/ ЕО - за земеделски земи“ от програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.;

- Спазва условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние.

При противоречие между изискванията за добро земеделско и екологично състояние и забраните, разписани в заповедта за обявяване на съответната защитена зона от Натура 2000, земеделският стопанин е длъжен да спазва изискванията за зоната от Натура 2000.

Правилата са приети с Решение № 270, взето протокол № 31 от 20.02.2018 година на Общински съвет при община Кричим.